

TUDOR GHEORGHE

Reclama „singur la ram-pă — un trubadur modern” spune și nu spune esențialul: „Menestrel la curțile dorului” nu e un prototip de one-man show, latura sa de „show” e chiar secundară. Telul lui Tudor Gheorghe nu e să se arate, să se demonstreze — de altfel, nici nu face parte din categoria „dompteurilor”, care-și supun și-și electrizează auditoriul. El vine pe scenă simplu, fără armură de protecție, vulnerabil la atingeri, la sunete, la cea mai ușoară rază de lumină; vine spre noi și ne propune o călătorie, o aventură în timp și în spațiu, o întoarcere în noi înșine. De fapt, ne oferă o stare de spirit, făcută din inocență, din generozitate, dintr-un prea-plin al sentimentului; pentru a se exprima, se sprijină pe marea poezie românească — Argezi, Blaga, Barbu, Goga — și pe o muzică de inspirație populară; totul se topește însă laolaltă într-o stare poetică proprie.

Firește, nu toate piesele din recital îi reușesc la fel: compozițiile proprii se mulează pe substanța a ceea ce are de transmis, structurile intime ale liricii lui Barbu și Argezi („Riga Krypto și Lapona Enigel”, „După melci”, „Greierile”) i se deschid într-un cifru de trans-

criere personală neașteptată: Blaga, în schimb, i se potrivește mai puțin, transferul dintr-o lume de sensibilitate în cealaltă e intrucitiv stinjenit, marea investitură filozofică a poeziei îi scapă, rămânând doar cu un înveliş de naivitate pastorală (poate că i azeziunea lui personală la unele piese face parte dintre acele stări care, oricât de integral trăite, nu pot fi niciodată împărtășite...). În unele seri sînt momente cînd intensitatea sa de „emisie sensibilă” e fluctuantă. Dar asemenea observații (în de exactitatea și de nuanțele analizei critice, sînt la locul lor în cronici și nu fac obiectul acestei însemnări. Altcuiva mi s-a părut frapant, cu prilejul seriei de reprezentări pe care laureatul Festivalului de teatru a susținut-o în câteva orașe din țară și apoi la București: calitatea relației ce-l leagă, spontan și parcă fără efort, cu auditoriul, mai ales tînr, emoția ce se creează în sală, atmosfera de sinceritate ce emană de pe scenă. Nu e pur și simplu spectacolul unui solist, ci spectacolul unui alt mod de a stabili contacte umane. Asta se datorește faptului că Tudor Gheorghe, unul dintre puținii artiști care au un mesaj personal de comunicat, abordează un gen pentru care

fiatul. Conștiința noii relații „se aprinde” simultan într-insul și-n cei cărora li se adresează. Probabil că nu oricine aderă la mesajul acesta în minor, cam fragil, de un sentimentalism delicat: dar esența sa, curată, transparentă, este unanim recepțată. Din această dăruire și acceptare se naște comunicarea neostentativă, nealterată de cabotinism: adresîndu-se direct, neprotocolar, actorul nu-și îngăduie totuși familiaritatea stinjenitoare și de prost-gust a vedetei care „colaborează” cu publicul, cochetăria complice... Există o anume sfială în numele căreia se păstrează cuvenita distanță, un fel de respect tandru pentru interlocutor. Entuziasma azeziune a spectatorilor tineri e la rîndul ei un spectacol de bună calitate, impregnat de respect și discreție; considerați de obicei ca antilirici, amatori în exclusivitate de ritmuri moderne, aceștia își descoperă nevoia de comuniune în zonele purității și emoției.

Comentînd Festivalul de muzică ușoară de la Brașov, cineva își exprima regretul pentru absența lui Tudor Gheorghe din competiție. Nu știu în ce măsură tînrul trubadur s-ar fi aflat acolo în mediul său; dar compar reacția fierbinte a ascultătorilor la muzica lui intensă și pură, cu indiferența blazată a acelorași pentru slagărele siropoase, confecționate după rețete de sentimente-tip, care alcătuiesc majoritatea producției muzicale „ușoare”. Mi se pare normal să citeș aici refuzul nu al substanței afective, ci al produsului de serie, cu lustru ieftin, în care se repetă convenționale banalități rimate și ritmate, fără vibrația vreunei fărîme de adevăr omenesc. E de reținut ceva din această comparație, un sens mai general, o valoare de investigație, chiar dacă nu se poate formula o adevărată „concluzie organizatorică”. Poate că adevărata însemnătate a recitalului „Menestrel” e de a fi pus în fața tinerilor spectatori o altfel de oglindă decît cele obișnuite — un revelator de sensibilitate.